No. 1251 | Zaterdag 21 December 1907. | 24ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 20 December

Belastingherziening.

ZEGELBELASTING.

Door de Afdeelingen van den Kolonialen Raad werd het geheel nieuwe, vrij ingewikkelde en nog al uitgebreide ONTWERP-ZEGELBELASTING alleszins degelijk behandeld. Het *Voorloopig Verslag* getuigt van gezette studie en ernstige overweging.

Vooreerst wordt de vraag gesteld: of een geheel nieuw Ontwerp wel zoo noodzakelijk was? Men is nu eenmaal aan die oude gebruiken gewend en er mede vertrouwd. Als, na gedeeltelijke wijziging, de bestaande verordeningen van kracht blijven, wordt de burgerij voor veel rompslomp van formaliteiten gevrijwaard. Het zal anders nog heel wat voeten in de aarde hebben, en er zal heel wat hooge boeten betaald moeten worden, alvorens wij gewend zullen wezen aan het nieuwe stelsel.

Als men de MEMORIE VAN TOELICHTING leest, krijgt men den indruk, dat die oude verordeningen heelemaal niet meer deugen, en het eigenlijk al te dwaas en te bespottelijk is, dat ze nog bestaan. Neen, dan staat het nieuw Ontwerp vrij wat hooger, is logisch, en past geheel aan de hoogere eischen van het moderne verkeer!

Het van officieele zijde zoozeer aangeprezen ontwerp kon echter de Afdeelingen maar matig voldoen; het ouderwetsche, mits gedeeltelijk gewijzigd, is werkelijk nog zoo kwaad niet.

Het nieuwe formaatzegel —de hoeksteen van het ontwerp— kan niet in allen deele billijk worden genoemd. De belasting immers zal worden geheven 1o. naar de oppervlakte van het papier; 50 cts voor elke 6.44 vierkante decimeter.

„Niet de lengte, zoo zegt het V. V. hier tegen, maar uitsluitend de inhoud van een geschrift, bepaalt de waarde van de daarin vervatte handeling."

Niet ten onrechte „achten daarom sommige leden de techniek van het ontwerp, mede en vooral tengevolge van den grondslag formaatzegel, noodeloos ingewikkeld en vreesden zij moeilijkheden in de praktijk."

Eenige leden deelen deze laatste bedenking niet. Volgens hen is het Ontwerp slechts uitgebreid en ingewikkeld op het eerste gezicht, inderdaad bevat het niets anders dan eene vereenvoudiging van de bestaande verordening.

Hoe, echter; een ontwerp bestaande uit 97 artikelen, die te samen 24 bladzijden folio beslaan, op het tweede gezicht minder uitgebreid kan schijnen, verklaren wij niet te begrijpen, en hoe zulk een uitgebreide wet, welke zoo diep treedt in het burgelijk leven onzer maatschappij, niet ingewikkeld kan genoemd worden, verstaan wij nog veel minder.

De slotsom is dan ook dat in de Afdeelingen *algemeen* wordt aangedrongen op vereenvoudiging van administratie ten gerieve van het publiek.

De verschillende wijzigingen door de Afdeelingen voorgesteld, kunnen wij moeilijk bespreken, daar dit al te veel plaats zou vorderen. Alleen willen wij de bijzondere aandacht onzer lezers vragen voor het volgende:

„Algemeen was men het er over eens, dat er naar gestreefd moet worden uit de zegelbelasting een zoo hoog mogelijke opbrengst te verkrijgen, om als equivalent te kunnen dienen voor mogelijke uit anderen hoofde te ontstane tekorten.

Het behoefde, meende men geen betoog, dat bij de zegelbelasting, die maar één treft, een andere, een hoogere maatstaf mag worden aangelegd, dan bij andere belastingen die doorloopenden druk te weeg brengen.

Ter daadwerkelijke verkrijging van die hoogst mogelijke opbrengt moest, — zoo luidde het oordeel der Afdeelingen—tweeërlei gedragslijn gevolgd worden. Enkele hooge vaste rechten der bestaande verordening, die geen nadeelige economische gevolgen kunnen hebben, moesten behouden, andere rechten, die gemakkelijk ontdoken kunnen worden, laag gesteld worden.

Van dit standpunt beschouwd, kon men geen voldoende reden vinden om het zegelrecht op schuldbekentenissen zoo beduidend te verlagen als wordt voorgesteld en wat een verlies van duizenden voor de Kolonie kas beteekent, noch om de rechten op akten van overdracht van onroerende goederen en van aanstelling van ambtenaren te verlagen of af te schaffen. Daarentegen achtte men het wenschelijk, ter voorkoming van ontduiking, het wissel- en quitantiezegel nog lager te stellen dan het ontwerp wil, nl. het wisselzegel, zonder de onderscheiding van de artikelen 37 en 38 op tien cent, ongeacht het bedrag van den wissel, en het quitantiezegel op vijf centen, met vrijstelling van de quitantiën voor het buitenland bestemd.

Na het voorgaande behoeft het nauwelijks vermeld, dat de voorgestelde belasting op aandeelen in

LOTERIJEN

door vele leden werd toegejuicht.

Had men aanvankelijk reeds als zijne meening te kennen gegeven, dat van dit onderdeel der zegelbelasting eene belangrijk hoogere opbrengst dan de raming van het Bestuur mocht worden verwacht — het onderzoek der leden en eene officieele opname indertijd door den toemaligen Procureur-generaal ingesteld, hebben intusschen aan het licht gebracht, dat de opbrengst nog veel aanzienlijker zou zijn, dan men zich had voorgesteld.

Op weinig minder dan f 20,000—'s jaars toch moet, volgens de verzamelde gegevens, de vermoedelijke opbrengst van het loterijzegel worden gesteld, wat, gevoegd bij de vermoedelijke opbrengst van het wissel—en quitantiezegel, aan de zegelbelasting eene opbrengst zal verzekeren van minstens gemeld bedrag meer dan de raming van het Bestuur.

Het verrassende resultaat van het onderzoek omtrent de loterijen, deed vele leden de vraag stellen of wel langer lijdelijk mag worden toegezien, dat, tengevolge van de speelzucht der bevolking, jaarlijks meer dan honderd duizend gulden uit de Kolonie wegstroomt.

Verscheidene leden drongen dan ook met klem bij het Bestuur aan op afschaffing van het verbod tot het houden van geldloterijen in de Kolonie, welke afschaffing reeds in het jaar 1886 door den toenmaligen Procureur-Generaal aan het Bestuur der Kolonie is geadviseerd. Eene in de Kolonie, onder bij Verordening vast te stellen waarborgen van zekerheid gehouden loterij, zou ten minste het wegvloeien van kapitaal uit de Kolonie tegen gaan en de bevolking voor andere verliezen dan de onvermijdelijke tengevolge van het lot, vrijwaren.

De invoering van plakzegels werd toegejuicht. Men vroeg of het gebruik er van niet algemeener kon worden toegelaten, b. v. ook in de gevallen, waarin het ontwerp thans het gebruik van zegelpapier voorschrijft.

ONZE BEGROOTING

IN DE

Tweede Kamer.

(*Handelingen*).

De heer van Vuuren: Mijnheer de Voorzitter! U zult mij vergunnen, dat ik nog even den dank herhaal, in het Voorloopig Verslag aan Zijn Excellentie den Minister gebracht voor de tijdige toezending van het Koloniaal Verslag. Het doet mij alleen leed, dat Zijne Excellentie in de opmerkingen, dienaangaande gemaakt, geen aanleiding heeft gevonden om alsnog bij zijn Memorie van Antwoord over te leggen het verslag der onderwijscommissie over het afgeloopen jaar.

Het prikkelt onwillekeurig de nieuwsgierigheid, wanneer men plotseling zoo'n verslag uit het Koloniaal Verslag ziet verdwijnen, nadat het een vorig jaar een onderwerp van bespreking heeft uitgemaakt, in verband juist met het bijzonder onderwijs, waarvan wij allen weten, dat de Gouverneur juist niet de warmste vriend is. Dank wensch ik ook aan den Minister te brengen voor de toezegging, dat hij ons voortaan zal overleggen een exemplaar van de Handelingen (met bijlagen) van den Kolonialen Raad.

Ik heb twee jaar geleden daarop aangedrongen toen ik het gemis er van had gevoeld bij de bespreking der onderwijsquaestie, maar zonder resultaat. Ik verheug mij, dat thans dat verzoek meer succes heeft gehad, vooral omdat op het oogenblik in den Kolonialen Raad een onderwerp aan de orde is, dat zeer zeker ook onze belangstelling verdient. Ik bedoel de reorganisatie van de belasting.

Twee jaren geleden heeft de Minister in zijn Memorie van Antwoord de verwachting uitgesproken dat deze reorganisatie zou leiden tot hoogere opbrengst.

Hiervan is thans geen sprake meer. Beoogd wordt nog alleen een verplaatsing van lasten zonder verzwaring. Zoo de reorganisatie daardoor voor ons direct van minder belang is geworden, indirect blijft zij, waar Nederland elk jaar nog 3 ton heeft bij te passen, om haar oeconomische gevolgen, voor ons van groot belang. Ik hoop dan ook, dat de Minister de belangrijke schriftelijke gedachtenwisseling, welke dienaangaande reeds heeft plaats gehad, ons onder de oogen zal willen brengen.

In verband met die belastingplannen wensch ik den wensch te ondersteunen, in de afdeelingen mede door mij geuit, dat wij in de gelegenheid zullen worden gesteld om kennis te nemen van de notulen der raden van politie.

Ik zeg, dat ik dit doe in verband met de belastingplannen, omdat het gerucht wil, dat over deze belastingontwerpen die ontworpen zijn door een hoogst bekwaam man, maar een Nederlander, van plaatselijke toestanden op Curaçao weinig op de hoogte, al is hij daar geweest, niet eens zijn gehoord, noch de Kamer van koophandel, die op eigen initiatief daartegen in verweer is gekomen, noch de raden van politie of gezaghebbers. Het oordeel en de beslissing daarvan zijn gelaten aan den Kolonialen raad, waarin alleen Curaçao en door een vroegeren Arubaan Aruba is vertegenwoordigd. De andere eilanden hebben dus geen enkele gelegenheid gehad, door mannen en bekenden zich over die belastingvoorstellen te uiten. Integendeel, wanneer men geloof mag hechten aan de bladen, dan heeft men wel zijn best gedaan om de ontwerpen zooveel mogelijk geheim te houden. In een met vollen naam geteekend artikel las ik, dat twee exemplaren van de belasting-ontwerpen zijn gezonden naar twee ambtenaren op St. Martin, maar met den last om ze niet aan anderen te laten lezen. Wie er kennis van nemen wilde moest ze maar voor f 5 koopen. Het is den Minister dan ook zeker wel bekend, dat de reorganisatie tot scherpe critiek aanleiding heeft gegeven vooral op de Bovenwindsche eilanden, een critiek die blijkbaar niet ongegrond is, waar de Koloniale Raad, hoewel geen vertegenwoordigers van de Bovenwindsche eilanden in zijn midden tellende, reeds heeft geadviseerd de gebruiksbelasting *niet* op de Bovenwindsche eilanden van toepassing te verklaren. Ik twijfel dan ook niet of de raden van politie zullen alsnog, uitgenoodigd of niet uitgenoodigd, over die voorstellen hun meening zeggen en ik zou er zeer prijs op stellen deze door publicatie der notulen te vernemen. Ik ben het trouwens geheel eens met den heer van Kol, dat de raden van politie niet tot hun recht komen en met hem betreur ik dit. Het is nog geen tijd om tot decentralisatie der eilanden door zelfbestuur te komen, maar ik acht het zeer gewenscht, dat de raden van politie meer invloed krijgen en ik geloof, dat de eerste stap daartoe is publiekmaking van hetgeen door hem wordt gezegd en gedaan.

Ik stel vooral prijs op een zoo groot mogelijke voorlichting door stukken en bescheiden, omdat de conclusiën van den Minister, optimist als hij is ten aanzien van Curaçao, niet altijd, althans mijns inziens, voldoende steun vinden in cijfers en feiten. Zoo lees ik tot mijn verbazing in de Memorie van Antwoord deze zinsnede:

„Neemt men in aanmerking, dat de opbrengst van de middelen in de jaren 1904,-1905 en 1906 respectievelijk f556,514.06, f594 368,01 en f607 884,20 heeft bedragen dan gaat het naar de meening van den ondergeteekende niet aan, te spreken van een gering accres dier middelen. De aangehaalde cijfers wijzen op een gestadigen vooruitgang, die, zooals de ondergeteekende ook reeds vroeger heeft opgemerkt, zal toenemen," — let wel: zal, het is dus zoo beslist mogelijk — „naarmate de in de laatste jaren genomen maatregelen tot verbetering van den oeconomischen toestand der kolonie, meer hunne uitwerking zullen doen gevoelen."

Indien ik de zinsnede goed begrijp, dan is er dus gestadige vooruitgang, blijkende uit het accres der middelen; is het accres der middelen een gevolg van de oeconomische maatregelen der Regeering en zal naarmate die oeconomische maatregelen hun goeden invloed verder uitoefenen, het accres toenemen.

Laat ik beginnen, met te zeggen dat het eenigszins moeilijk is uit de stukken juist te weten, welke cijfers de ware zijn. Voor de opbrengst der middelen over 1906 vind ik in het Koloniaal Verslag en begrootingsstukken vier verschillende. Ik wil daarop echter niet ingaan, maar het cijfer van den Minister als juist aannemen, dat niet geringer accres is dan, bij vergelijking met 1905, f13 500, een cijfer, dat m. i. wel gering is. Om echter de waarden der cijfrs te beoordeelen, moet men ook nagaan, hoe zij zijn ontstaan. Als ik het doe dan vind ik dat tot dit accres bijv. ook heeft bijgedragen een som van f12 000, dat meer door de posterijen is ontvangen en onder die f12 000 zich 10 000 bevinden door Venezuela betaald wegens achterstallige transitrechten over 1903 verschuldigd. Trekt men die som af, dan is het accres nagenoeg gevlogen.

Nu heb ik niet alle cijfers van ontvangst nagegaan; er zijn wellicht andere die meer in het voordeel van den Minister zijn of omgekeerd. Ik kan dit zoo niet zeggen, maar zoolang als ik cijfers kan citeeren als ik heb gedaan, gaat het niet aan uit het accres conclusiën te trekken zooals die van den Minister.

Er is echter niet alleen geen accres, maar een zeer beslist decres, wanneer men alleen let op de middelen waarop de oeconomische maatregelen van de Regeering van invloed kunnen zijn. Wanneer ik de inkomsten naga, blijkt bijv. dat er in 1906 meer ontvangen is f20 000 wegens het phosphaat. Nu ontken ik niet, dat het een gelukkig verschijnsel is, dat de fiscus f20 000 meer uit het phosphaat heeft gehaald, doch dit is een gevolg, het staat in de stukken der Regeering, van de stijging van den prijs van het artikel op de wereldmarkt en niet van de oeconomische maatregelen door de Regeering genomen.

Dit is ook niet het geval met de paar duizend gulden meer ontvangen aan pacht der domaniale gronden. Zij komen voort uit de inning van achterstallige huurpenningen over jaren her, niet als gevolg van meerdere welvaart, maar, het staat weer in de stukken, van het optreden der nieuwe districtmeesters, aan wien het innen dier achterstallige pachten is opgedragen.

Met den heer van Kol vraag ik in parenthesi, of het billijk, ja zelfs of het wel rechtvaardig is, dat men nu die pachters, na ze jaren niet te hebben lastig gevallen, thans gaat aanspreken voor achterstallige pacht van soms 15 jaren oud, welke de heer van Kol heeft er aan herinnerd, volgens het Burgerlijk Wetboek is verjaard maar die men kan vorderen, omdat men de macht heeft de huur anders op te zeggen. Ik ben zeker, dat dit hier niet zou worden goedgekeurd.

Maar ik laat dit rusten, om op dit oogenblik alleen te constateeren, dat de paar duizend gulden, die men uit dit middel meer heeft verkregen, al weder geen bewijs van vermeerdering van welvaart is ten gevolge van de oeconomische maatregelen der Regeering.

Alleen wensch ik mij hier nog even aan te sluiten bij den aandrang van den heer

van Kol, om te onderzoeken hoe het staat met de concessiegronden op Aruba. Hoewel het hier gronden geldt die gedurende menschenleeftijden zijn beschouwd als bijna in eigendom bezeten, zoodat de fiscus, bij wanbetaling van belasting ze executeerde en belanghebbenden ze verkochten, wil men thans de concessie terugnemen om er een huurcontract voor in de plaats te geven. De quaestie is niet in de stukken behandeld — zij behoort trouwens thuis bij de belasting-ontwerpen —; ik vraag dus geen antwoord, maar alleen een nader onderzoek.

Maar dit alleen in het voorbijgaan, om op mijn redeneering terugkomende, te constateeren, dat, als men de inkomsten die met de oeconomische maatregelen niets te maken hebben, buiten rekening laat, er geen acres, maar een decres is en dus in de redeneering van den Minister er niet van vooruitgang, maar van achteruitgang van Curaçao moet worden gesproken. Tot die meening komt men ook, wanneer men raadpleegt de Staten. van het Koloniaal Verslag betreffende den uitvoer. Laat men daarbij buiten rekening het phosphaat, om de reeds aangegeven reden, en de stroohoeden, om een reden, die straks zal blijken, dan valt er een bedroevende achteruitgang te constateeren.

De waarde van den uitvoer bedroeg voor:

	in 1904	in 1905	in 1906.
Curaçao	f 209 343	f 125 730	f 92 335
Aruba	165 747	241 807	149 615
Bonaire	101 837	109 304	92 313
St. Martin	4 969	28 744	27 454
St. Eust.	14 588	11 683	7 790
Saba	3 894	4 127	4 330
of in totaal	f 500 378	f 521 395	f 373 837

Met den invoer is het niet anders gesteld. Hij bedraagt op:

		in 1904	in 1905	in 1906.
Curaçao	±	f 719 440	f 3 196 113	f 3 152 584
Aruba	„	270 505	297 107	254 888
Bonaire	„	151 284	146 494	40 870
St. Mart	„	103 391	106 347	96 089
St. Eust.	„	26 603	28 912	24 995
Saba	„	49 593	57 332	51 076

Ten aanzien van Bonaire teeken ik aan, dat voor 1906 alleen zijn opgenomen de artikelen waarvan 10 pct. wordt betaald.

Ook de bevolkingscijfers getuigen, de heer van Kol heeft het al herinnerd, niet van toenemende welvaart, terwijl het aantal geboorten daalde van 1758—1321; en het aantal sterfgevallen vermeerderde van 1146—1192.

Nog om een andere reden is het voor mij een raadsel hoe de Minister in zijn Memorie van Antwoord kan schrijven, dat er gestadige vooruitgang is als gevolg van de oeconomische maatregelen van de Regeering. Zijn Excellentie heeft natuurlijk in de eerste plaats moeten denken aan de landbouwmaatregelen. Wij hebben reeds van de beide vorige geachte afgevaardigden, tot mijn genoegen ook van den heer van Kol, die mij het vorig jaar onderhanden meende te moeten nemen toen ik aldus sprak, vernomen, dat de landbouwproeven grootendeels zijn mislukt. De heer van Kol heeft ook reeds aangehaald de passage uit het Voorloopig Verslag op de begrooting van den Kolonialen Raad, waarin zonder eenige tegenspraak werd gezegd, dat al die landbouwmaatregelen geen resultaat hadden. Laat ik er bij herinneren, dat de heer van der Veen Zeppenfeldt in het openbaar die woorden nog nader heeft onderstreept weer zonder tegenspraak in den Kolonialen Raad die, ik heb het vroeger herinnerd, bij vrije keuze door den Gouverneur naar zijn wensch is samengesteld. Maar dit is niet het ergste De heer van der Veen Zeppenfeldt is feitelijk in het gelijk gesteld door niemand minder dan den woordvoerder van den Gouverneur, den heer Versluys, den landbouwdeskundige. Ik zal diens redevoering niet voorlezen, maar mij bepalen tot vermelding van een dozijntje mislukkingen

I hij heeft aloë getracht uit zaad op te kweeken; de kiemplantjes zijn door een kwaadwillige in een onbewaakt oogenblik vernietigd;

II. proeven met een boomensoort in den drogen tijd mislukten door ongelukkige keuze der proefnemers;

III. alfalfa, een uitnemend veevoeder, werd aan enkelen uitgedeeld en de geheele cultuurwijze aangegeven; slechts een hunner zaaide het uit;

IV. Horsebeans werd op vier velden uitgezaaid; drie velden werden goed bewerkt, het vierde alleen oppervlakkig schoongemaakt. Van dit laatste veld was het resultaat nihil, van de andere drie slecht;

V. op het gebied der vezelgewassen werd de vroeger gekochte machine nogmaals beproefd, doch met even ongunstig resultaat, vermoedelijk door slechte afwerking der machine:

VI. een klein handinstrumentje is uit Parijs ontvangen, waarmede vezel van San serrera verkregen werd, voor de agavebladeren schijnt het wat zwak gebouwd;

VII. de bebosschingsproef op Seinpostheuvel — de heuvel waarvan ik een vorig jaar een photographie deed zien — is mislukt bij gebrek aan water!

VIII. het hekwerk om het terrein langs den Rooden weg en genaamd „de proeftuin" — het hetwerk maakt, meen ik, den proeftuin — werd tot stand gebracht in een tijd van werkloosheid;

IX. dat de aanplant van boomen langs de wegen niet het verwachte resultaat heeft gehad, is ook uit gebrek aan water,

X. dat de proefaanplant van katoen op St. Eustatius geen gunstig resultaat heeft, ligt hieraan, dat het terrein niet geschikt er voor was;

XI. de schooltuin op Bonaire is te klein om voortdurend toezicht te hebben en hierdoor zijn de geiten er in gekomen en hebben er alles vernietigd.

Dit is alles genomen uit de rede van den landbouwdeskundige in den Kolonialen Raad. Is het te verwonderen — dit vraag ik aan de heeren Reyne en van Kol, die gezegd hebben dat de menschen op Curaçao zoo weinig medewerken —, dat er iets ontbreekt aan het vertrouwen in de landbouwmaatregelen, wanneer men ziet welke de resultaten zijn geweest?

Maar, zeggen Zijn Excellentie en de genoemde geachte afgevaardigden, denkt aan de dammen en de katoen op St. Martin.

Tegen het denkbeeld om dammen te maken zijn over het algemeen noch hier noch op Curaçao bezwaren ingebracht.

Wanneer de Minister ons echter verwijst naar het rapport van den heer Fanel, wil ik gaarne toegeven, dat het een zeer belangrijk rapport is, maar moet ik zeggen daarin voor mij tevergeefs het bewijs te hebben gezocht van de goede werking van de dammen tot nu toe. Dit rapport brengt mij juist de vraag op de lippen, of die regeling — ik spreek niet over de technische, waarvan ik geen verstand heb — wel deugt. Ik zie daaruit bijv. dat een eigenaar uit een dam, die aan aanlegkosten f 677 had gekost en waaraan de Staat dus f 452 had bijgedragen, niet alleen het daaraan betaalde ⅓ in één jaar er had uitgehaald, maar nog een aardige winst had gemaakt, ongerekend de andere voordeelen welke de dam voor zijn plantage als grondwater opleverde en dat de eigenaar van Maria Maal dank dammen van f 940 voor ⅔ door de Regeering bekostigd, de opbrengst van zijn grond zag stijgen van f 37.50 in de beste jaren, tot f 657,60.

Is het geld zoo goedkoop op Curaçao, dat men op die manier voordeelen aan particulieren kan verschaffen? Mij dunkt dat als die cijfers, dat zijn de twee eenige voorbeelden uit het rapport, een beeld geven van den werkelijken toestand, het verleenen van een subsidie van ⅔ in de aanlegkosten daarmede geoordeeld is.

En nu de katoen. Het verheugt mij van harte, dat de cultuur op St. Martin, waarvoor ik mij vroeger reeds verklaarde, zoo goed gaat,; maar men moet zich toch ook niet blij maken. In het Verslag staat bijv, dat 1906 een bijzonder gunstig jaar is geweest.

Wat mij echter ongerust maakt is dit. Verleden jaar heb ik gevraagd, of het juist was, dat de menschen het subsidie, dat zij ontvangen voor de katoenaanplantingen op St. Martin, ook gebruiken op de andere eilanden, welke niet tot Nederland behooren.

De Regeering antwoordt, dat dit niet het geval is, maar dat de betrokkenen wel aanplantingen elders hebben en het smokkelen er zeer gemakkelijk is. In het licht nu van die mededeeling maakt het geen gunstigen indruk op mij, dat, waar er in plaats van 38 nu 120 H.A. zijn beplant, de uitvoer slechts is vermeerderd van 1520 K.G. tot 2505 K.G.

Zijn er nu geen andere goede teekenen? Is er niets, wat eenig licht verspreidt? Zeer zeker.

Er is in de eerste plaats de betere verstandhouding met Venezuela. Ik heb, niet op eigen gezag, maar op getuigenis van anderen, gewezen op het groote belang dat Curaçao heeft bij den handel en scheepvaart en dat haar alles moet gelegen zijn aan een goede verstandhouding met de Zuid-Amerkaansche republiek, welke kort na het optreden van den Gouverneur is verbroken. Die verstandhouding nu is verbeterd; ik constateer dit met genoegen. Welnu, die staat, die op vooruitgang wijst, is die van de schepen welke onze havens aandeden; zoo er echter verbetering is, de toestand laat toch nog te wenschen over. Zoo moeten bij gemis van commercieele agenten van Columbia en Venezuela op Aruba en Bonaire alle schepen van daar Curaçao aandoen, om uitgeklaard te worden voor Columbia en voor Venezuela. De Regeering blijve dus haar aandacht schenken aan die verstandhouding en roepe de hulp in van onze diplomatie, om de laatste moeilijkheden uit den weg te ruimen.

Twee andere gunstige verschijnselen zijn in den toelichtenden staat genoemd, zij 't in één verband, wat ik liever niet had gezien.

Bij den ontvangstenpost accijnzen wordt geconstateerd, het grooter gebruik van sterken drank, dat een gevolg is van eenige meerdere welvaart bij sommigen.

Wat noemt de Regeering als oorzaak van die meerdere welvaart? De hoedenindustrie en de regen.

Nu heb ik een vorig jaar eens gezegd, dat men op Curaçao bij het opnemen van landbouwproeven op regen niet mocht rekenen en met het uitblijven daarvan het mislukken der proeven niet kon verontschuldigen.

De heer van Kol voegde mij toen ten onrechte toe: zoudt gij dan willen, dat de Gouverneur voor regen zorgde?

Het heeft nu den schijn alsof men het omgekeerde wil doen, wanneer men deze oorzaak van meerdere welvaart, als gevolg van ruimeren oogst door den regen toeschrijft aan oeconomische maatregelen van de Regeering.

In de tweede plaats werd genoemd de hoedenindustrie, waarvan de bloei tot mijn verbazing door den Minister op het credit der Regeering wordt geboekt.

Het is zeker een feit, dat die industrie ontzettend vooruitgaat. Volgens bijlage C zijn er op het oogenblik op Curaçao 4632 hoedenvlechters of 900 meer dan een vorig jaar, terwijl het aantal werklieden bij den landbouw tot 2495 is gedaald.

De heer Reyne kan hieruit zien, dat men wel wil werken, zij dat dan ander werk dan de Regeering het beste vindt, misschien omdat men beter den toestand kent.

Uitgevoerd werden 79 600 dozijnen hoeden ter waarde van f 395 733 op een totale uitvoerwaarde van f 493 103. De uitvoer van hoeden vertegenwoordigde dus 4|5 van den totalen uitvoer,

De hoedenindustrie is echter, ik heb 't een vorig jaar gezegd, de vrucht van particulier initatief, en de onvergankelijke eer ze tot bloei te hebben gebracht, komt toe aan de Maatschappij van Landbouw en aan degenen die daaraan krachtig medegewerkt hebben, de Amigoe en de geestelijkheid. Het Gouvernement heeft daarvoor weinig of niets gedaan.

De Minister voegt mij toe: er is toch subsidie verleend

Ja, Mijnheer de Voorzitter, ik heb er een vorig jaar op gewezen aan de hand van het verslag der Maatschappij van Landbouw, die, men kan dat begrijpen, het aan vriendelijke woorden voor den Gouverneur niet liet ontbreken, maar deze onwillekeurig tot ironie maakte toen het tot een opsomming der feiten kwam en zeide, dat de Gouverneur, tevens man van de correspondentie, er f 200 subsidie had gegeven voor den aankoop van hoedenstroo, f 200, de eigenaar van gronden verdient aan één dam meer! Er is, ik weet het, als vorig jaar, f 1000 op de begrooting gebracht voor de hoedenindustrie, maar die som is er op gebracht op voorstel van den Kolonialen Raad, na bestrijding der vertegenwoordigers van den Gouverneur, die dien post noodig niet achtte.

De Regeering haast zich dan ook dien steun terug te nemen en te verklaren, dat de hoedenindustrie voortaan op eigen beenen moet staan.

Vorig jaar heb ik er op aangedrongen iemand van de Maatschappij van landbouw naar Columbia te zenden om ter plaatse te zien hoe alles geregeld is en om eenige leermeesters te laten komen. Thans is er één gekomen, doch op kosten dier maatschappij; maar dat zal slechts één jaar duren, want de maatschappij heeft dan haar geld dat zij leverde, voor andere doeleinden te besteden. Ik heb gevraagd, dat men maatregelen zou nemen om voor het stroo onafhankelijk te worden van den vreemde; ook op dit gebied is niets geschied.

De geheele houding der Regeering ten opzichte van deze industrie getuigt dan ook van een neutraliteit, welke niet eens welwillend kan genoemd worden.

Wanneer de Minister dan ook zegt, dat bij de belangstelling van den Gouverneur in de hoedenindustrie het niet noodig is hem verder te wijzen op het belang der kleine industrie in 't algemeen, dan weet men te Curaçao en dan weet men hier, dat die industrie van de Regeering niets heeft te wachten en het hooge subsidie zal voortaan voor andere doeleinden besteed worden, zooals voor de landbouwproeven, waarvan wij de mislukkingen bij dozijnen kunnen tellen.

Sta ik, wanneer ik dit laatste zeg, vijandig tegenover den landbouw? Neen, Mijnheer de Voorzitter, ik wensch — en dat wenschen ook op Curaçao zij die meenen dat de Gouvernenr te veel op zijn Hollandsch wil landbouwen —, dat men rekening houdt met den Schepper en de natuur

Men moet niet het feit uit het oog verliezen, dat Curaçao een rots is, waarboven de sluizen des hemels zich zelden ontladen en dat, als het al eens regent, het water zoo spoedig mogelijk in zee wegloopt. Kunt gij door dammen de nadeelen er van temperen, maakt ze dan in het algemeen belang, maar denkt niet dat, zoo men dit onderneemt, daarmede de natuur van het eiland is veranderd.

Men moet met de natuur medewerken. Zijn er culturen die de ervaring heeft geleerd dat op Curaçaoschen bodem groeien willen of die op dit klimaat zijn berekend, laat men dan trachten ze tot meerdere ontwikkeling te brengen, zooals bijv. divi-divi, maïs, aloë, katoen, sisal wellicht, maar men trachte geen tabak te planten in een land dat daarvoor absoluut ongeschikt is.

Men moet rekening houden met land en omstandigheden, en dat op elk gebied, ook ten aanzien van de industrie.

Waar Curaçao door zijn klimaat voor landbouw niet allereerst is aangewezen, verdient het aanbeveling, kleine industrieën in het leven te roepen waarbij de menschen, onafhankelijk van weergesteldheid, een bestaan vinden en dank hun geringe eischen met succes werkzaam kunnen zijn om dergelijke industrieën te steunen.

Men moet met de natuur medewerken. Curaçao is door zijn ligging bij uitstek geschikt voor handel en scheepvaart. Het ligt dus voor de hand, dat men voor alles tracht de moeilijkheden die aan de scheepvaart en handel in den weg liggen, weg te nemen door te zorgen voor eene goede verstandhouding met naburen, een goede en vrije haven.

Het rapport van dr. Boeke wijst er op, dat voor de kolonie nog wel een en ander is te wachten van de visscherij. Laat men medewerken door naar den aard van het land en de natuur, de visscherij te verbeteren. Maar laten wij niet meenen, dat wij hier of elders, den Schepper en de natuur regeeren kunnen. Wil men aldus practisch werken, dan zal ik de Regeering gaarne steunen.

Maar dan moet men daarbij ook rekening houden met het feit, dat Curaçao een arme kolonie is, en dat, als wij het uit onze rijke beurs willen helpen, wij toch niet moeten vergeten, dat het einddoel moet zijn, dat zij op eigen beenen komt te staan en dat zij dit nooit zal kunnen, wanneer wij ze eerst geleerd hebben een stand te voeren welke voor haar natuurlijke krachten te hoog is.

De heer Fock, Minister van Koloniën: Mijnheer de Voorzitter! De geachte afgevaardigde uit Enschedé, de heer van Kol, heeft in zijn rede, die hij verleden Vrijdag hier over de Curaçaosche begrooting heeft uitgesproken, een beroep gedaan op de krachtige medewerking van allen in de kolonie om te trachten in den toestand, dien hij treurig noemde, verbetering te brengen. Ik sluit mij bij dat beroep gaarne aan; ik ben overtuigd, dat dat beroep op den Gouverneur en den Kolonialen Raad niet vergeefsch zal zijn; ik ben er zeker van, dat de Gouverneur en de Koloniale Raad er beiden naar streven en zullen blijven streven te doen wat in hun macht is om den toestand zooveel zij kunnen te verbeteren. Maar waar die geachte afgevaardigde de verhouding besprak tusschen den Kolonialen Raad en den Gouverneur, kan ik niet met hem instemmen. Hij noemde die niet zooals zij behoort te zijn; hij meent dat die verhouding te wenschen overlaat. En waaruit leidt die geachte afgevaardigde dat nu af? Uit het feit, dat het wel voorkomt, dat voorstellen van den Gouverneur niet door den Kolonialen Raad worden goedgekeurd. Is dat nu een feit, dat hem aanleiding kan geven om te twijfelen aan de goede verstandhouding tusschen den Gouverneur en den Kolonialen Raad? Ik geloof van niet. Zou die geachte afgevaardigde dan wenschen, dat men een Gouverneur had, die bij voorbaat maar alles goedkeurde wat de Koloniale Raad eventueel zou willen, of zou hij wenschen een Koloniale Raad, die instemde zonder discussie met alles wat de Gouverneur zou willen voorstellen? Neen, te recht heeft de geachte afgevaardigde verleden jaar bij de behandeling van de begrooting voor het loopende jaar gezegd, dat het gelukkig was, dat de Koloniale Raad toonde onafhankelijkheid van den Gouverneur en zelfstandigheid. Men moet niet vergeten, dat men hier heeft twee onafhankelijke autoriteiren en zoolang men een Gouverneur heeft met een degelijk, flink karakter, en er in den Kolonialen Raad leden zijn, die ook een flink en degelijk karakter hebben, zoolang zullen er zich wel eens verschillen van meening voordoen, en daarin zie ik dan ook volstrekt geen bezwaar. Er zal, indien er verschil van meening is, een gedachtenwisseling plaats hebben, die zal leiden tot gemeen overleg in behoorlijken vorm, en zonder twijfel zal dat in alle opzichten aan de goede zaak, den vooruitgang van Curaçao, ten goede komen.

Toen de geachte afgevaardigde de heer van Kol verleden Vrijdag het beleid van den Gouverneur besprak, was hij niet vol geestdrift als verleden jaar, toen hij zijn oordeel over den Gouverneur te kennen gaf. Hij zeide toch verleden jaar, dat hij hulde moest brengen aan de volle toewijding en aan de inspanning van de beste krachten, die de Gouverneur toonde om den vooruitgang van Curaçao te bevorderen, en hij voegde daaraan toe, om de hulde die hij bracht nog sterker te doen zijn, dat hij met zijn hulde niet gul pleegt te zijn.

Wat is nu de reden, dat hij thans een eenigszins minder warm oordeel van den Gouverneur heeft? Dat die Gouverneur tot veel op Westersche toestanden zou letten, dat hij niet voldoende kennis zou nemen van datgene, dat zich in de kolonie voordoet. Wat voert hij aan om dat te staven? Dat de Gouverneur onderwijsvoorstellen heeft gedaan, die alleen met de Westersche toestanden zouden overeenkomen, en niet zouden zijn overeen te brengen met datgene wat in Curaçao behoort te geschieden. Maar verleden jaar, toen de geachte afgevaardigde sprak, was die onderwijszaak reeds gegeel afgespeeld. Hoe kunnen dan die onderwijs-voorstellen invloed hebben uitgeoefend op het veranderde oordeel, dat de heer van Kol thans over den Gouverneur uitspreekt? Neen, ik houd mij aan het warme, geestdriftige oordeel, dat verleden jaar door den geachten afgevaardigde, den heer van Kol, over den Heer Gouverneur is uitgesloten.

Ik vertrouw, dat die Gouverneur voort zal gaan op dezelfde wijze en met inspanning van dezelfde toewijding en krachten waarvan de heer van Kol verleden jaar zoo te recht gewaagd heeft.

De heer van Kol meent, dat de toestanden in Curaçao te veel een bureaucratisch karakter dragen, dat het bestuur te veel is in bureaucratischen geest, dat alles door den Gouverneur moet geschieden, dat er te weinig decentralisatie is en dat men dientengevolge heeft dure traktementen en een dure pensioenregeling, waardoor bezuiniging onmogelijk is.

Zonder twijfel — dat ben ik met den geachten afgevaardigde eens — moet er naar gestreefd worden om te zorgen, dat de ambtelijke betrekkingen zooveel mogelijk kunnen worden beperkt, dat geen noodeloos hooge bezoldigingen worden gegeven en dat men niet komt tot een noodeloos dure pensioenregeling, maar het is nu eenmaal niet anders, men heeft ambtenaren noodig, men kan hen niet missen. Wanneer de geachte afgevaardigde van oordeel is, dat de ambtelijke bezoldigingen te hoog zijn, geloof ik, dat hij een ongerechtvaardigd oordeel uitspreekt. Immers als men de lijst der bezoldigingen nagaat, zal men zien, dat zij nooit hooger zijn dan f 3000, f 4000, een enkele maal f 5000.

En thans het bureaucratisch karakter.

De geachte afgevaardigde zou wenschen, dat er meer werd overgelaten aan de onder den Gouverneur staande hooge ambtenaren, opdat de Gouverneur niet alles zelf behoeft te doen.

Zeer zeker, in die richting streeft ook de Gouverneur. De Gouverneur tracht ook zooveel mogelijk zaken van minder aanbelang over te dragen op de hooge ambtenaren die onder hem staan, maar men moet toch aan den anderen kant niet vergeten, dat het bestuur van den Gouverneur eenigszins kan worden vergeleken met dat van den burgemeester in een groote plaats, en dat zijn eerste en ongedeelde verantwoordelijkheid is het brengen van eenheid in het bestuur, zoodat het wel wenschelijk is, dat de Gouverneur niet te veel van zijn bevoegdheid aan anderen overdraagt.

De geachte afgevaardigde wenscht, dat het bestuur op de verschillende eilanden meer het karakter dragen zal van het gemeentebestuur in kleine gemeenten hier te lande. Hij wijst op de politieraden en wil dat de landraden meer zouden hebben de functiën van wethouders en ook die functiën zouden uitoefenen.

Ik sta te dien opzichte geheel aan zijn zijde, want werkelijk bij de instelling van de politieraden — het is bij de behandeling van het Regeeringsreglement gebleken — is het altijd de bedoeling geweest de landraden te doen zijn, wat wethouders in kleine gemeenten hier zijn. Wanneer het denkbeeld — dat in het Regeeringsreglement is neergelegd, — wordt uitgevoerd op de wijze als de geachte afgevaardigde heeft gezegd, zou dat zeer zeker niet gelukkig zijn. Wanneer aan die landraden wordt gezegd: gij kunt wel de voorstellen krijgen, maar zij zijn reeds in het net geschreven dus gij moogt er geen oordeel over uitspreken, zou dat zeker een zeer ongelukkige toepassing zijn. Ik wil den geachten afgevaardigde dan ook gaarne de verzekering geven, dat ik bereid ben de aandacht van den Gouverneur hierop te vestigen en den Gouverneur te verzoeken er naar te streven en zooveel mogelijk te zorgen, dat die landraden tot hun recht komen. De geachte afgevaardigde vergete echter aan den anderen kant niet, dat de landraden ook zelf belangstelling moeten toonen en dat zonder groote belangstelling van de personen, zeer zeker van het stelsel nooit heel veel terechtkomt.

Met het denkbeeld om een bezuinigings-commissie in te stellen, dat de geachte afgevaardigde in navolging van den heer van Vuuren ter sprake bracht, kan ik niet instemmen. Ik verwacht er niet veel van. Wie zou men in zulk een commissie moeten benoemen? Ik geloof, dat de personen daarvoor niet gemakkelijk zouden zijn aan te wijzen. Men zal toch niet wenschen, dat een commissie uit de Kamer naar Curaçao zou worden gezonden. Dat zou te veel geld kosten en naar alle waarschijnlijkheid tot niet veel resultaten leiden. Het heeft mij vooral van den heer van Kol verwonderd, dat hij op die commissie is teruggekomen. Hij is immers zoo'n groot bestrijder van kapstokken. Verwacht hij zelf niet, dat, wanneer een dergelijke commissie werd ingesteld, zij allicht zou dienen tot kapstok, waaraan alle verbetering ten aanzien van het Curaçaosche bestuur zou worden opgehangen?

CORRESPONDENTIE.

Bonaire

Rincon 19 December.

Maandagmiddag 16 December, omstreeks vijf uur, is nabij Slagbaai de bark Guanita door een plotselingen rukwind tegen het strand van *Gotó* gedreven, is op een klip geloopen en opengebarsten. De bemanning kon zich nog bijtijds redden, alsmede de lading, houtskool en geiten, in veiligheid brengen. Het schip zelf, dat den Heer GEORGE MARCHENA toebehoort, kan waarschijnlijk niet behouden worden.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Havennieuws.

Van 1—15 December zijn onze haven binnengeloopen:

Stoombooten	16
Goeletten	20
Bijlanders	17
Totaal	53 schepen.

Het is nog wel niet, wat het wezen moet, maar 't begint toch weer wat bij te spijkeren. We tellen dit jaar in de eerste twee weken van December 5 schepen meer dan verleden jaar.

Examens.

Gisteren heeft de Eerw. frater RADULPHUS examen afgelegd in het BOEKHOUDEN. (*Handelsrekenen en Handelsrecht.*)

Dit is het eerste diploma, wat op Curaçao voor dit vak werd uitgereikt.

Onze welgemeende gelukwenschen aan den Eerw. frater, maar ook aan het R. K. Onderwijs, dat steeds er naar streeft zich aan te passen aan de meest moderne eischen van den tegenwoordigen tijd.

**

Met groot genoegen berichten wij, dat onze landgenoot, de heer Dr. ANGEL C. DA COSTA GOMEZ, te Colon met glans het zware examen afgelegd heeft, dat gevorderd wordt ter verkrijging van de bevoegdheid, om de geneeskunde in de republiek Panama uit te oefenen.

Wij zenden hem onze hartelijke gelukwensching met het verkregen succes over en bieden die aan de zijnen hier aan.

(*De Vrijmoedige.*)

Regenval.

Gedurende de maand November

	mM.
Fort Amsterdam	115,3
Plantage Savonet	103
„ Knip	113
„ Klein Sta. Martha	154,3
„ Siberie	112
Cas Chikitoe	84,7
„ Gr. St. Joris	133,8
„ Fuik	170
Beekenburg	128,1
„ Hoffie abau	150.5
„ Sta. Rosa	105,2
„ Noordkant	162

Hoe de maisoogst dit jaar wezen zal? Het valt nog moeilijk te zeggen. De groote, dieper gelegen plantages, waar het water van de omliggende hoogten zich dikwijls verzamelt, kunnen misschien weer een goed jaar maken; de kleine man, die op de hoogten en tegen de hellingen moest zaaien, zal over het algemeen niet veel mais binnenhalen.

De regen viel te laat en te plaatselijk, en er waren te weinig groote buien. De mais, die in den omtrek van de stad gezaaid werd, staat over het algemeen nog zeer laag. Vele menschen hebben niet eens mais geplant, alleen wat boontjes, meloenen, augurken, etc.

Ter vergelijking een paar voorbeelden van regenval:

	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.
	mM.	Mm.	mM	mM.
Fort Amsterdam	19,8	19,2	28	115,3
Savonet	25	16,5	62	103
Fuik	7,3	2.8	185,4	170

Hoedenindustrie.

De prijzen der gewone ipiapa-hoeden zijn sterk aan het dalen. De pakhuizen hier en in Europa liggen nog vol van onverkochte hoeden. De zomer was over het algemeen nat en koud, zoodat er weinig hoeden verkocht werden. Nu de tijd gekomen is, dat de groothandelaren nieuwen voorraad zouden moeten inslaan voor het volgend jaar, zijn zij nog tamelijk goed voorzien van stroohoeden, en, als gevolg der geldcrisis in de Vereenigde Staten, valt een algemeene malaise in den groothandel van Europa te constateeren, zoodat nieuwe groote bestellingen, als ze niet bepaald noodig zijn, nog wel een tijdje uit kunnen blijven.

Moeten wij ons daarom verontrusten, alsof de hoedenindustrie den doodsteek heeft ontvangen? Volgens onze vaste overtuiging, is het niets dan een voorbijgaande crisis, een tijdelijke verslapping waar weer een nieuw, krachtig leven spoedig op volgen zal. Stroohoeden zullen des zomers overal gedragen worden. Een bepaald model kan misschien uit de mode raken, maar altijd zullen er stroohoeden noodig zijn. Als de vlechtsters hier nu maar op de hoogte blijven van de gewilde modellen. Zelf kunnen zij daar niet voor zorgen, maar zouden *de Kamers van Koophandel en Nijverheid* niet een zeer verdienstelijk werk verrichten, als zij zich daar eens voor spanden en officieel, bij verschillende groote handelshuizen in Amerika en Europa inlichtingen inwonnen omtrent de Curaçaosche stroohoeden; of zij gewild zijn, zooals ze thans verzonden worden, of dat men misschien andere modellen wenscht. Welke de goede, welke de verkeerde eigenschappen onzer hoeden zijn.

Dames- en kinderhoeden, met kleinen bol en grooten rand, worden nog zeer weinig verscheept, en die zijn er toch ook noodig; wij zouden haast zeggen, nog meer dan zoo genaamde heerenhoeden.

Onze hoedenindustrie hangt nog te zeer in de lucht, mist nog te veel een vasten bodem en kan daarom voorreerst nog lang niet op eigen beenen staan.

Ten slotte zouden wij de vlechtsters willen aansporen, om dezen slappen tijd voor de gewone hoeden te besteden om den cursus van het fijnvlechten te bezoeken. Daar worden *iederen Vrijdag* alle goed gemaakte hoeden opgekocht en onmiddellijk betaald door de zeer verdienstelijke „Curaçaosche Maatschappij."

Zoolang er nog geen honderden fijnvlechtsters gevonden worden op Curaçao, kan een groote bestelling van fijne hoeden nooit worden uitgevoerd. Tot op dit oogenblik is er nog groot gebrek aan fijnvlechtsters.

De fijnere methode zal ook aan de gewone hoeden ten goede komen en de prijs daarvan doen stijgen. De Curaçaosche hoeden moeten uitmunten door haar qualiteit en uitstekend afgewerkt verzonden worden, dan halen we later de schade wel in, die we nu door voorbijgaande slapte lijden mochten.

Dankbetuiging.

Wij ontvingen van de Heeren GEBRS. JONCKHEER, de *Almanaque—Guia de Curazao* voor het jaar 1908.

Hiermede ging deze Gids zijn tienden jaargang in. De overvloedige advertenties bewijzen, dat van dezen Gids veel verwacht wordt. Voor vreemdelingen is hij onmisbaar.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

M. J. Aponte, Martien Baar, J. C. Cardoze, Habita Chumaceiro, Isabel Crefte, Maria Donar bfk, Pedro Eskildsen, Hendrik Heyer, Celina Jesurun, J. F. Piar, P. C. Leon Prince, Carlos E. Pandon, Hermina Rozales, Lucia Soto, Pedro B. Walter.

Aangeteekend stuk: M. & J. Cardoze.

Niet voor bestelling vatbaar een drukwerk geadresseerd aan Mevrouw dew. Cornelis Schotborgh en familie, Otrabanda, 2 briefkaarten zonder adres, een verzonden door Adolf.

Drukwerken: G. Engelberts, Emilio Fernandez 2, J. H. Gelquin, Sociedad de Librepensadores, W. H. Buncauper, Spaar & Venezuela.

Ingezonden Mededeelingen.

de los COCKTAILS—y su uso puede en ocasiones causar perjuicios considerables á los enfermos por la gran cantidad de alcohol que invariablemente contienen—y otras substancias narcóticas, como el sulfato de estricnina.

Esas preparaciones, que se dicen contener los principios activos del aceite de hígado de bacalao, son especialmente peligrosas para las criaturas, para los niños para las jóvenes y señoras, quienes por su naturaleza delicada y temperamento especial no pueden resistir sin grandes quebrantos para su salud los efectos deleterios del alcohol, de la estricnina y otras substancias enérgicas.

El aceite de Hígado de Bacalao es insustituible como alimento—como un reconstituyente poderoso de la sangre, de los tejidos, de los nervios y de los huesos—y el modo más racional de administrarlo, segun lo ha probado la experiencia de más de 30 años y segun la opinion universal de los médicos, es la EMULSION DE SCOTT, que está compuesta del aceite más puro y de otros ingredientes que aumentan considerablemente la eficacia nutritiva del aceite.

Advertentien.

A los que sufren de Reumatismo.
? Desea Ud. una curacion completa ?
El Remedio anti reumático del Doctor Wieland le curará á Ud.

El gran solvente urico-acido. Sin desengaño. No le periudicara el estómago. Preparacion verdaderamente cientifica. En todas partes recomendada por los médicos como especifico contra *Reumatismo, musculas, inflamacion aguda y cronica, Esciatica, Lumbago, y toda clase de Neuralgia*

Importado por De Lannoy y Ca.
Precio 85 ct Colonial Trading Comp.
97 Pearlstr. New-York

Het is hoogst-noodig het hoofd van schilfers te ontdoen, anders maken zij den haargroei onmogelijk. De schilfers, die op de haarhuid verschijnen, zijn teekens dat zij haren levenskracht verliest, en eene huid zonder kracht is eenvoorteeken van kaalheid.

BARRY'S TRI-COPHER-US

is bereid om de hoofhuid te voeden, en door de kracht, die zij aan het haar geeft, groeit het dicht, gezond, sterk en lang.

Barry's Tricopherus heeft dit voor millioenen menschen gedaan sinds 1801. Waarom zal hij dan hetzelfde niet voor U doen?

PALMER'S
SKIN-SUCCESS
Ointment
promptly cures
ERYSIPELAS
SCROFULA
ECZEMA
ACNE
RINGWORM
SALT RHEUM

Has successfully cured skin diseases for over 50 years. A cure is guaranteed or your money refunded.

25c. and 75c. Size Boxes at Druggists.

De geneesheeren, apothekers en ziekenoppassers van de gansche wereld geven de voorkeur aan de Reuter's Zeep, om hare voortreffelijke, genees-heelkundige en antiseptische hoedanigheden, die de gevolgen zijn van hare absoluut zuivere ingrediënten en van de hoogstverfrisschende parfums der bloemen waarmee zij bereid is.

REUTER'S ZEEP

reinigt en maakt de huid zacht en frisch. Zij is onontbeerlijk voor de toilette, het bad en de kinderkamer. Voor de teere huid van jonge meisjes is er niets beters dan het dagelijksche gebruik van de onovertreffelijke, verfrisschende en heelende Reuter's Zeep.

El Tonico Laxativo

Es Agradable al Paladar como el Azúcar Cande. Nunca hace contraer costumbre.

Ojo! Diferencia entre un Laxativo y un Catártico.

Un catártico causa una acción artificial, mecánica, innatural de los intestinos. Un Laxativo simplemente asiste á la Naturaleza benigna y suavemente á hacer lo que debe. Si, Ud, pide un Laxativo no desea un catártico con su larga lista de inconvenientes inseparables. Cuando Ud, pide FIGARETS procure que los consiga con seguridad, y no admita ningún catártico ni ningún otro Laxativo, por que FIGARETS son la única preparación que contiene el jugo de frutas tropicales, que es mucho mejor que las drogas para la evacuación de los intestinos.

FIGARETS CURAN EL ESTRENIMIENTO.

Excelente para los niños. Precio 10c. y 25c. oro am.
Se vende en todas las Farmacias, ó

COLONIAL TRADING CO., - - 97 Pearl Street, New York.

Desinfectante Ideal del Hogar.

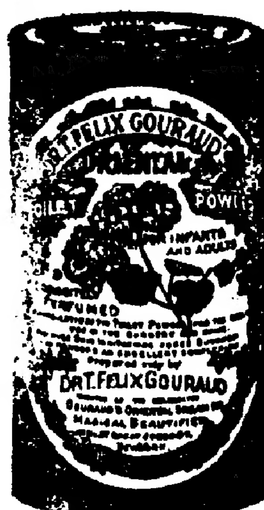
El unico practico Desinfectante y Deodorante, que posee Propiedades Limpiadores Perfectas, SULPHO-NAPTHOL.

La estación del Verano requiere cuidado especial en los retretes, en las alcantarillas, sumideros, etc., porque el calór aumenta y apresura el desarollo de los gérmenes microbianos, amenazando la salud de los moradores de la casa; Sulpho-Napthol previene las enfermedades y también impide su propagación. Destruye toda forma de germen, todo impuro y mal olor, y no tiene rival para lavar ropa sucia, vasijas, utensillos y todos los aparatos usados en los cuartos de enfermos.

EXCELENTE SULPHO-NAPTHOL EXCELENTE
PRECIO: .10 c., .25 c. y .50 c. oro americano
De venta en todas Boticas, Especerios á Importadores.

DE LANNOY & Ca., IMPORTADORES.

POLVO ORIENTAL PARA EL TOCADOR
Del Dr. T. Felix Gouraud

Baste un Polvo exquisitamente perfumado. Es **Antiseptico** y nada lo aventaja en el alivio de **Irritaciones** de la **Piel** por el calor, **Sarpullido**, Quemadas de Sol y demas **affecciones cutaneas. No tiene rival** para los niños y para el tocador. **Las Señoras** hallaran en el una excelente preparacion diario de tocador. Pruebase, superior á muchos otros. De venta en todas las Farmacias y Tiendas de objectos de gusto. 25 Centavos oro Am.

COLONIAL TRADING CO.,
AGENTS
97 PEARL ST., N. Y.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1907.	Philad.	Marcb.	Carcas.	Zulia	Philad.	Marcb.
Vertrekt van New-York	Nov. 23	Nov. 30	Dec. 7	Dec. 14	Dec. 26	Dec. 28
Komt aan te San Juan	28		12		27	
Vertrekt van „	11		13		29	
Doet Curaçao aan	Dec. 1		15		30	
Komt aan te La Guaira	2	Dec. 7	16	21	1	Jan. 4
Vertrekt van „	4	9	18	23	2	6
Komt aan te Pto. Cabello	5		19		3	
Vertrekt van „	6		19		4	
Komt aan te Curaçao	7	10	20	24	5	7
Vertrekt van „	8	16	21	30	6	13
Doet La Guaira aan	9		22			
„ Ponce „		18		Jan. 1		15
„ San Juan „	11		24		8	
Komt aan te New-York	16	24	29	7	13	21

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Merida	Marcb	Merida	Zulia	Merida	Marcb
Vertrekt van Curaçao	Dec. 2	Dec. 10	Nov. 16	Dec. 24	Dec. 30	Jan. 7
Komt aan te Maracaibo	3	11	17	25	31	8
Vertrekt van „	6	14	19	28	Jan. 3	11
Komt aan te Curaçao	7	15	20	29	4	12

PHOTOGRAPHISCHE INRICHTING.

Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden

BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
„ Chicago 1893, en
„ Curaçao, Eerste Prijs Eere medaille, 1904.

Curaçao, Waterkant Otrabanda.

EL TONICO DE LOS TONICOS
"Kola-Cardinette"
(Marca de Fábrica)
PARA EL
CUERPO y CEREBRO.
FUERZA y VITALIDAD.
Inmejorable Restaurador para el Sistema.
Recomendado por los médicos.
DE LANNOY & Ca., Importadores.

LONGMAN & MARTINEZ
NEW YORK, U. S.
De Venta Por Las ...

Fuera con las Drogsas nauseabunda.

TOME UD.

„ENTONA"

Supositorio de Gluten blanco.

Curación segura de las *Almorranas* y el *Estriñimiento* ó *Semi-parálisis* de los *intestinos inferiores*, por *absorción*.

Resultados prodigiosos! — Fácil de usar! Comunica elasticidad á las partes inactivas.

„Entona" es recomendada por los Médicos.

Una prueba convencerá á los más escépticos.

Nº. 1 para los Adultos; Nº. 2 para Niños.

Se vende en todas las Droguerías.
Colonial Trading Co. 85 Pearl. N. Y.
De Lannoy & Co. Importadores.

None Genuine Without Our Trade Mark, "The Belle on the Bell"

Preserve Your Teeth!

This Elixir represents years of study and research by

Dr. VICTOR C. BELL,

A.B., D.D.S., the Authority on Teeth, Lecturer on Hygiene of the Mouth; Author of the works on "The Care of the Teeth," used by the various Boards of Education as text books in schools and colleges throughout the country.

Dr. Bell's
Scientific
Mouth Elixir

is a Highly Fragrant Antiseptic Mouth Wash for Healing, Soothing and Hardening Inflamed Tissues of the Mouth, Purifying the Breath and Destroying the Germs which Cause the Teeth to Decay. Will Positively Tighten Loose Teeth.

25c —Two Sizes— 50c

Dr. Bell's Tooth Powder

will cleanse, beautify, strengthen and preserve the teeth in a healthy and sanitary condition. Price, 25c.

Sold everywhere.
American Dentifrice Co., New York

Scrofula
Bad Blood
undergo remarkable changes when
DR. CLARK JOHNSON'S
INDIAN BLOOD SYRUP

is taken according to directions. A permanent cure—not a mere disappearance of outward signs. It attacks the impurities in the blood and soon the result is seen in the clear complexion, bright eyes, renewed energy and completely restored health. Not a new discovery—just a good old fashioned medicine, of which 30 MILLION BOTTLES HAVE BEEN SOLD.

50 CENTS A BOTTLE

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO